

Les

Bedankt voor het downloaden van dit artikel.
De artikelen uit de (online)tijdschriften van Uitgeverij Boom zijn auteursrechtelijk beschermd. U kunt er natuurlijk uit citeren (voorzien van een bronvermelding) maar voor reproductie in welke vorm dan ook moet toestemming aan de uitgever worden gevraagd.

Behoudens de in of krachtens de Auteurswet van 1912 gestelde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden veeleenvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch door fotokopieën, opnamen of enig andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Voor zover het maken van kopieën uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikelen 16h t/m 16m Auteurswet 1912 jo. Besluit van 27 november 2002, Stb 575, dient men de daarvoor wettelijk verschuldigde vergoeding te voldoen aan de Stichting Reprorecht te Hoofddorp (postbus 3060, 2130 KB, www.reprorecht.nl) of contact op te nemen met de uitgever voor het treffen van een rechtstreekse regeling in de zin van art. 16l, vijfde lid, Auteurswet 1912.

Voor het overnemen van gedeelte(n) uit deze uitgave in bloemlezingen, readers en andere compilatiewerken (artikel 16, Auteurswet 1912) kan men zich wenden tot de Stichting PRO (Stichting Publicatie- en Reproductierechten, postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp, www.cedar.nl/pro).

No part of this book may be reproduced in any way whatsoever without the written permission of the publisher.

nt2@uitgeverijboom.nl
redactie@tijdschriftles.nl

Bij Les 187

Laaggeletterdheid is het thema van deze Les. Waarom dit thema? Hieronder citeren we zomaar wat krantenkoppen van de afgelopen maanden:

‘Het aantal laaggeletterden onder 45-plussers stijgt onrustbarend. Dit zal over een jaar of vijf grote tekorten op de arbeidsmarkt tot gevolg hebben.’

(De Volkskrant, 13-11-2013)

‘Wie taalproblemen heeft, loopt een fors risico om jonger te sterven dan degenen met een goede taalbeheersing. (...) Uit onderzoek blijkt dat taal van groot belang is voor een goede gezondheid.’ *(De Telegraaf, 30-10-2013)*

‘Bij 17% van de bevolking is basiseducatie in West Vlaanderen echt een must omdat ze heel laag geletterd zijn. Met de dag van de geletterdheid hoopt Open School dat meer mensen de stap durven zetten.’ *(Knacknieuws)*

‘Het aantal laaggeletterden in Nederland is de afgelopen vijf jaar met tweehonderdduizend toegenomen. In totaal zijn nu 1,3 miljoen Nederlanders laaggeletterd. Dat meldt de NOS. De toename is vooral te zien onder 45- tot 55-jarigen.’

‘Marja Bijsterveldt, de nieuwe voorzitter van Stichting Lezen & Schrijven, pleit voor inzetten taalmeter om er zo in korte tijd achter te komen of mensen kampen met een taalproblee.’ *(Trouw, 27-01-2014)*

Laaggeletterdheid is een ruim begrip. Een van de definities luidt: Iemand is laaggeletterd als zijn taalniveau zich bevindt onder niveau 1F (referentieniveaus Meijerink). Het begrip geletterdheid omvat luisteren, spreken, lezen, schrijven, gecijferdheid en het in dat kader gebruiken van alledaagse technologie om te communiceren en om te gaan met informatie. (ACTIEPLAN LAAGGELETTERDHEID 2012-2015 van het Ministerie van Onderwijs)

Het gaat om grote aantallen. Volgens verschillende onderzoeken, onder andere het PIAAC-onderzoek van de OESO¹ is ongeveer een op de zeven Vlamingen en een op de negen Nederlanders laaggeletterd. Meer hierover kunt u vinden in de column **Goed beschouwd**.

Om dit aantal omlaag te brengen is goed en professioneel onderwijs cruciaal! Vandaar ook dat we in Nederland de wetswijziging aangaande cursussen alfabetisering en Nt2 (volwasseneneducatie) met

argusogen volgen. Immers, voor deze cursussen is nog maar een budget van 53 miljoen over terwijl dat enkele jaren geleden 200 miljoen was! De laatste berichten hierover staan in de rubriek **Mededelingen**.

In het onderwijs aan laaggeletterden gebeurt veel. In dit nummer is er aandacht voor zowel didactiek als onderzoek.

Jeanne Kurvers en Ineke van der Craats geven een mooi overzicht van wat de LESLLA-conferenties de afgelopen tien jaar hebben opgeleverd. Van der Craats praat ons bovendien bij over de nieuwste ontwikkeling: de digitale alfadocent.

Daarnaast ook ruimte voor de praktijk: een beschrijving van een spreekles, een bespreking van een soap voor alfa's en een goed voorbeeld van taal en ouderbetrokkenheid.

Ook bibliotheken spelen een belangrijke rol bij het bestrijden van laaggeletterdheid. Een enthousiasmerend voorbeeld van sa-

men lezen staat beschreven op pagina 15 en verder. Laten we hopen dat deze voorziening niet verder wordt afgebroken.

We beginnen deze Les over laaggeletterdheid met een uitgebreid artikel over het wonder van het lezen.

Wij wensen u veel inspiratie.

Redactie

Noot

Voor meer informatie:

www.oecd.org/site/piaac.

Zie ook Goed beschouwd op pagina 9.